

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
PRÀCTIQUES EXTERNES
D'ESPECIALITAT GEOGRAFIA,
HISTÒRIA I HISTÒRIA DE L'ART

Coordinació: BALLESTE ESCORIHUELA, MARC

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	PRÀCTIQUES EXTERNES D'ESPECIALITAT GEOGRAFIA, HISTÒRIA I HISTÒRIA DE L'ART			
Codi	14320			
Semestre d'impartició	ANUAL AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Màster Universitari en Formació del Professorat de Secundària i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes	1	OBLIGATÒRIA	Semipresencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	14			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PAES		
	Nombre de crèdits	14		
	Nombre de grups	1		
Coordinació	BALLESTE ESCORIHUELA, MARC			
Departament/s	CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	<p>Dedicació al centre 280h:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Treball i contacte directe amb l'alumnat de secundària/cicles formatius: 215h. - Permanència al centre i realització d'activitats com ara tutories, entrevistes, reunions, etc.: 65h. <p>Fora del centre (70h): Realització d'activitats específiques: selecció i preparació de materials, les trobades amb el/la tutor/a per a la realització de tutories a la universitat, l'elaboració de les produccions que se li encomanin, el document de síntesi del pràcticum o altres.</p>			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Distribució de crèdits	350 hores			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BALLESTE ESCORIHUELA, MARC	marc.balleste@udl.cat	,6	A concretar mitjançant el correu electrònic.
BONASTRA TOLOS, JOAQUIM	quim.bonastra@udl.cat	,35	A concretar mitjançant el correu electrònic.
CORTADA CORTADA, JAUME	jaumecortada@historia.udl.cat	,2	
DOMINGO COLL, JORDI	jordi.domingo@udl.cat	,2	A concretar mitjançant el correu electrònic.
LLONCH MOLINA, NAYRA	nayra.llonch@udl.cat	,8	A concretar mitjançant el correu electrònic.
LOPEZ BASANTA, CLARA INMACULADA	clara.lopez@udl.cat	,2	A concretar mitjançant el correu electrònic.
MALTAS MONTORO, JOAN	joan.maltas@udl.cat	1	
MARTI HENNEBERG, JORDI	jordi.marti@udl.cat	,2	A concretar mitjançant el correu electrònic.
MAS VÉLEZ, BÁRBARA	barbara.mas86@gmail.com	,4	
PALLARES BLANCH, MARTA	marta.pallares@udl.cat	,25	
PRATS FERRANDO, GEORGINA	georgina.prats@udl.cat	,2	

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
REIXACH SALA, ALBERT	albert.reixach@udl.cat	,8	A concretar mitjançant el correu electrònic.
ROCA CABAU, GUILLEM LLUIS	guillem.roca@udl.cat	1	A concretar mitjançant el correu electrònic.
STOEBER , KAREN	karen.stober@udl.cat	,4	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Manifestar una actitud responsable, autònoma i compromesa en les activitats de desenvolupament del Pràcticum.
- Conèixer el context social i cultural on es desenvolupa l'acció educativa d'un centre de secundària i/o de cicles formatius.
- Integrar els diferents aspectes que configuren l'activitat professional del professorat de secundària i/o de cicles formatius com l'estructura organitzativa del centre, el desenvolupament de tasques docents, el desplegament del projecte educatiu i curricular i l'aplicació de la legislació, entre d'altres.
- Desenvolupar les habilitats i les competències pròpies del professorat de secundària i/o de cicles formatius quant a l'activitat docent i la funció tutorial.
- Experimentar l'activitat docent aplicant els coneixements adquirits en la formació teòric-pràctica, adequant-se a les circumstàncies i a l'alumnat en cada cas.
- Captar la diversitat de l'alumnat en referència a les capacitats, la cultura, els interessos, les motivacions i els processos d'aprenentatge.
- Constatar les relacions existents entre els processos d'ensenyament-aprenentatge que es donen a l'aula, el currículum, la planificació didàctica de l'acció educativa i l'avaluació d'aquests processos.
- Assistir i participar, sempre que sigui possible, a les reunions establertes al centre en diferents nivells i àmbits d'actuació (departament, equips docents, tutors, juntes d'avaluació i/o altres).
- Reflexionar sobre la pròpia actuació docent i sobre la realitat educativa del centre des d'una perspectiva crítica de millora.

Competències

- CG1. Treball en equip i equips interdisciplinaris.
- CG2. Comunicació oral i escrita.
- CG3. Capacitat d'anàlisi i síntesi
- CG4. Capacitat d'organització i de planificació
- CG6. Capacitat crítica i autocrítica
- CG7. Compromís ètic i professional
- CG9. Resolució de problemes
- CG10. Respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, a la promoció dels Drets Humans i als valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.
- CG11. Utilització d'una llengua estrangera.

CE 26 Adquirir experiència en la planificació, docència i avaluació de les matèries corresponents a

l'especialització.

CE 27 Acreditar un bon domini de l'expressió oral i escrita en la pràctica docent.

CE 28 Dominar les destreses i les habilitats socials necessàries per fomentar un clima que faciliti l'aprenentatge i la convivència.

CE 29 Participar en les propostes de millora en els diferents àmbits d'actuació a partir de la reflexió basada en la pràctica.

CE 30 Per a la formació professional: conèixer la tipologia empresarial corresponent als sectors productius i comprendre els sistemes organitzatius més comuns a les empreses.

CE 31 Respecte a l'orientació, exercitar-se en l'avaluació psicopedagògica, l'assessorament d'altres professionals de l'educació, els estudiants i les famílies.

Continguts fonamentals de l'assignatura

- Actitud responsable, autònoma i compromesa
- El context social i cultural de l'acció educativa
- L'activitat professional del professorat de Secundària i de cicles formatius
- Habilitats i competències pròpies del professorat de Secundària i de cicles formatius
- Activitat docent
- Diversitat de l'alumnat
- Processos d'ensenyament-aprenentatge
- Reflexió sobre la pròpia actuació docent

Eixos metodològics de l'assignatura

A fi de possibilitar la integració real entre teoria i pràctica, les pràctiques, com a eix vertebrador en la formació del màster de formació del professorat de secundària, s'organitzen en tres períodes:

1. **Pràctiques d'observació:** té per finalitat dur a terme una anàlisi global al centre, el seu model de pràctica educativa i de gestió, i la seva relació amb l'entorn, així com establir un primer contacte amb l'aula. Es recomana decidir i planificar en aquest moment les intervencions acompanyades i autònomes de l'alumnat. Aquest primer període es realitzarà de forma intensiva durant les tres setmanes de novembre/desembre, amb una dedicació prevista aproximada de 60h.

2. **Pràctiques d'intervenció acompanyada:** té per finalitat dur a terme intervencions puntuals a l'aula amb el suport i la supervisió del tutor/a del centre i el seguiment i la reflexió del tutor/a del màster (de la universitat), així com dissenyar la unitat de programació, que aplicarà més endavant, amb el suport dels/les dos/dues tutors/es.

3. **Pràctiques d'intervenció autònoma:** té per finalitat l'execució de la seva unitat de programació, el seguiment i l'avaluació, i l'actuació com a professor/a responsable del grup classe, prenent les decisions que correspongui per gestionar l'aula i, en el cas de formació professional, fer el seguiment de la formació en centres de treball.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

1. Assignació de centres de pràctiques

Es fa des de la Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social amb la disponibilitat de centres docents de pràctiques segons la resolució del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, tant públics com concertats.

2. Realització de les pràctiques

Les pràctiques es fan al centre on l'estudiant ha estat assignat a un/a mentor/a. L'horari i calendari de permanència l'acorden conjuntament l'estudiant i el/la mentor/a. L'assistència (de dies i hores) quedarà reflectit en el Pla de Pràctiques.

L'estudiant del Màster de Formació del Professorat d'Educació Secundària, independentment del treball que

s'acordi en el seu Pla de Pràctiques, durant la seva estada a l'institut haurà de:

- Impartir docència en alguns dels grups assignats al mentor/a. És imprescindible que l'estudiant desenvolupi activament el rol docent dirigint l'activitat a l'aula el major nombre de vegades possible.
- Seleccionar i elaborar materials didàctics específics per aquelles activitats de classe que dirigeix a l'alumnat.
- Assistir a diverses reunions de professorat i quan sigui possible de diferents comissions i/o òrgans que regulen el funcionament del centre.

2.1 Pràctiques d'observació

El primer període de pràctiques tindrà una durada de 3 setmanes (del **13 de novembre a l'1 de desembre de 2023**) l'objectiu del qual és tenir un primer contacte amb el centre i definir el **Pla de Pràctiques**.

2.2 Pràctiques d'intervenció

En aquest període de les pràctiques, amb una durada de 9 setmanes (del **19 de febrer al 26 d'abril de 2024**), l'alumnat ha de desenvolupar el Pla de Pràctiques acordat. La seva activitat al centre i a l'aula, juntament amb el mentor/a, té continuïtat amb el seguiment que en fa la tutora o el tutor acadèmic.

3. Calendari

Octubre/Novembre de 2023	Presentació de l'assignatura Trobada de coordinadors de pràctiques dels centres de pràctiques i de la Facultat.
Del 13 de novembre a l'1 de desembre de 2023	Primer període de pràctiques: pràctiques d'observació
Del 14 de novembre a l'1 de desembre de 2023	Coordinació entre tutor(e)s i mentor(e)s La tutora o tutor acadèmic visita els centres de pràctiques o s'estableixen trobades virtuals.
De l'11 al 22 de desembre de 2023	1a Reunió de tutoria entre tutor/a UdL i alumne (dia a concretar) Reunió de l'alumnat amb la tutora o tutor acadèmic - L'estudiant portarà el Pla de pràctiques signat pel mentor/a de centre - Discussió del Pla de pràctiques - Contracte pedagògic - Projecte formatiu - Establiment calendari de tutories
Del 19 de febrer al 26 abril de 2024	Segon període de pràctiques: pràctiques d'intervenció acompanyada i autònoma
Del 26 de febrer al 8 de març de 2024	Coordinació entre tutor/a i mentor/a 2a Reunió de tutoria UdL
Del 8 al 19 d'abril de 2024	3a Reunió de tutoria UdL
3 maig de 2024	Entrega per part de l'alumnat de tots els documents de la Carpeta d'Aprenentatge.
Del 15 al 31 de maig de 2024	Avaluació El mentor/a i el tutor/a avaluen conjuntament les pràctiques de l'alumne

*Per a més concreció en relació amb el nombre d'hores i els documents esmentats, es recomana consultar el Dossier de Pràctiques, disponible a l'apartat de Recursos.

Sistema d'avaluació

Recau en els tutors que té assignats l'estudiant (el mentor/a de l'institut i el tutor/a acadèmic de la universitat). Es donarà una única qualificació després d'aplicar els criteris de valoració de l'activitat de l'estudiant al centre de pràctiques, de la carpeta d'aprenentatge i del document de síntesi del pràcticum. Per superar el Pràcticum cal obtenir una valoració positiva en:

- L'informe avaluatiu del mentor/a del Centre de pràctiques (50%).
- L'informe avaluatiu de la tutora o del tutor acadèmic de la UdL (50%).

El/la mentor/a assignarà la seva qualificació tenint en compte tres grans dominis de competència professional de l'alumnat en pràctiques (social, curricular i docent) i el grau d'aprofitament i de progressió mostrada per l'estudiant durant el període de pràctiques.

El/la tutor/a avaluarà les evidències que l'estudiant ha introduït en la Carpeta d'Aprenentatge i de les tutories. La qualificació de cada evidència de la Carpeta d'Aprenentatge es realitzarà d'acord amb els següents percentatges:

a) Documentació sobre el centre de pràctiques - 15%

- La qualitat de la síntesi i valoració sobre les característiques del centre i els documents de centre que organitzen i dirigeixen el funcionament del centre.

b) Programació - 30%

- Qualitat de la reflexió sobre el procés de disseny, implementació i avaluació de la situació d'aprenentatge.

c) Conclusions - 35%

- El nivell de qualitat del document de síntesi del pràcticum.

d) Tutories - 20%

- La responsabilitat i el grau de compromís i participació manifestats durant tot el període de pràctiques per l'alumne/a.

- El nivell i qualitat d'anàlisi i reflexió fet durant les sessions de tutoria sobre la pròpia activitat professionalitzadora, traduïts en una valoració contextualitzada i globalitzada de l'activitat al centre.

- L'assistència i el treball realitzat en les sessions de tutoria a la universitat.

- Altres aspectes específics que el professorat tutor consideri oportuns.

*Per a més concreció en relació amb els documents esmentats i els indicadors d'avaluació, es recomana consultar el Dossier de Pràctiques, disponible a l'apartat de Recursos.

**En cas de frau acadèmic o còpia espontània, s'aplicarà el que estableix la Normativa d'Avaluació i Qualificació de la UdL. Segons l'Article 9 d'aquesta normativa:

Apartat 2. L'estudiant no pot utilitzar durant la realització de les activitats d'avaluació mitjans no permesos o mecanismes fraudulents, fet que es considera com a falta disciplinària, atès que s'entén que aquest tipus de comportaments tenen caràcter premeditat (Llei 3/2022, de convivència universitària). En canvi, es considera còpia espontània, entre d'altres, la còpia o intent de còpia dels resultats obtinguts per companys o la comunicació entre estudiants en una prova escrita.

Apartat 4. Quan hi ha frau acadèmic, la llei estableix l'obertura d'un expedient disciplinari que s'ha de dur a terme segons el procediment disciplinari establert a la Normativa de convivència de la UdL. L'article 43 de la Normativa de convivència de la UdL descriu les sancions aplicables, que inclouen, entre d'altres i depenent de la gravetat de la falta, la pèrdua del dret a ser avaluat de l'assignatura, la pèrdua de la matrícula d'un semestre o curs o l'expulsió fins a tres anys.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica relacionada amb l'especialitat

AAVV (2004). Métodos para enseñar ciencias sociales: interacción, cooperación y participación. *Íber*, Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia, 40.

Gómez Carrasco, C.J., Ortuño, J., i Miralles, P. (2018). *Enseñar ciencias sociales con métodos activos de aprendizaje. Reflexiones y propuestas a través de la indagación*. Octaedro.

Hernández, F. X. (2002). *Didáctica de las ciencias sociales, geografía e historia*. Graó.

Prats, J. (coord.) (2011). *Didáctica de la Geografía y la Historia*. Graó / Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, Secretaría General Técnica.

Prats, J. (coord.) (2011). *Geografía e historia: investigación, innovación y buenas prácticas*. Graó / Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, Secretaría General Técnica.

Santacana, J., i Llonch, N. (2012). *Manual de didáctica del objeto en el museo*. Ediciones Trea.

Trepat, C., i Comes, P. (2000). *El tiempo y el espacio en la didáctica de las ciencias sociales*. Graó.